

and Sport, 18 (2), 810–815.

12. Melnyk, N., Bidyuk, N., Kalenskyi, A., Maksymchuk, B., Bakhmat, N., Matviienko, O. ... Maksymchuk, I. (2019). Models and organizational characteristics of preschool teachers' professional training in some EU countries and Ukraine. Збірник Інститута за педагогіка істраживања, 51 (1), 46–93.

13. Sitovskiy A., Maksymchuk B., Kuzmenko V., Nosko Y., Korytko Z., Bahinska O. ... Maksymchuk, I. (2019). Differentiated approach to physical education of adolescents with different speed of biological development (2019). Journal of Physical Education and Sport, Vol.19 (3), Art 222, pp. 1532 – 1543.

14. Sheremet M., Leniv Z., Loboda V., Maksymchuk B. (2019) The development level of smart information criterion for specialists' readiness for inclusion implementation in education (2019). Information Technologies and Learning Tools, 72, 273-285.

15. Melnyk, N., Bidyuk, N., Kalenskyi, A., Maksymchuk, B., Bakhmat, N., Matviienko, O. ... Maksymchuk, I. (2019). Models and organizational characteristics of preschool teachers' professional training in some EU countries and Ukraine. Збірник Інститута за педагогіка істраживања, 51 (1), 46–93.

16. Potashniuk, I. V. (2000). Professional valeological training of future biologists in higher education institutions. (PhD thesis). Lesia Ukrainka Volyn State University, Lutsk.

17. Shevchuk, O. A. (2011). Developing the system of valeological knowledge in primary school pupils while teaching health basics. (PhD thesis). Rivne State University of Humanities, Rivne.

18. Hrynova, M. V. (2000). Valeology. Poltava: Skytech.

19. Pavliuk, E. A., & Pavliuk, O. S. (2013). The introduction of innovative educational technologies in higher education. Science and Education in the Life of Modern Society, 12, 94–95.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2019.12(120)19.08

Ганчар О. І.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри тактики і загально військової дисципліни
Інституту Військова - Морських Сил
Національного університету «Одеська морська академія», Україна;
Чернявський О. А.,
кандидат педагогічних наук,
капітан 1-го рангу, начальник кафедри соціально - гуманітарних
і фундаментальних дисциплін Інституту Військова - Морських Сил Національного університету «Одеська
морська академія», Україна;
Ганчар І. Л.,
професор, доктор педагогічних наук,
професор кафедри фізичного виховання і спорту
Національного університету «Одеська морська академія», Україна

ЗАГАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ НАДІЙНОЇ СФОРМОВАНOSTІ РУХОВИХ НАВИЧОК ПЛАВАННЯ ЗА ОЦІНКОЮ ДОСЯГНЕНЬ ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК НА ПРЕСТИЖНИХ ЗМАГАННЯХ

Мета дослідження: з'ясувати показники надійної сформованості рухових навичок плавання за результатами виступу молоді різного віку і статі на різних дистанціях спортивного і марафонського плавання за фактами отримання призових нагород вітчизняними та закордонними плавцями-призерами з плавання на сучасному етапі розвитку престижних змагань зі спортивного та марафонського плавання.

Результати. В статті розглядаються узагальнені факти участі вітчизняних та закордонних плавців-призерів на сучасних престижних змаганнях, починаючи з минулої Спартакіади народів СРСР, проведення чемпіонатів України, Білорусі, Росії, а також на минулих та сучасних всевітніх Універсіадах, чемпіонатах Європи, чемпіонатів Світу та Олімпійських іграх.

Критерієм відмінності плавців-призерів вважаються показники змінування середньої швидкості плавання у різному діапазоні серед чоловіків і жінок. Отже, загальна відмінність сформованості навичок плавання серед чоловіків та жінок за результатами проведеного педагогічного дослідження за минулими та сучасними даними показників середньої швидкості плавання на всіх дистанціях самих престижних змагань у минулі роки та в сучасних умовах розвитку спортивного та марафонського плавання складає понад – 0,18 м/с (чол., $x \pm t = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm t = 1,57 \pm 0,12$; $t = 8,82$, $p < 0,05$).

Ключові слова: призові медалі, чоловіки плавці, жінки плавці, престижні змагання, дистанції плавання, оцінка досягнень, статеві відмінності.

Ганчар А.И., Чернявский О.А., Ганчар И.Л. Общие различия надежного формирования двигательных навыков плавания в оценке достижений мужчин и женщин на престижных соревнованиях.

Цель исследования: выявить показатели формирования навыков плавания среди молодежи разного возраста и пола за результатами на различных дистанциях спортивного и марафонского плавания по фактам получения наград отечественными и зарубежными пловцами – призерами на нынешнем этапе развития престижных спортивных

соревнований по спортивному і марафонському плаванню.

Результати. В статті обговорюються обобщенні факти участя отечественних і зарубіжних пловців в сучасних престижних змаганнях, починаючи з минулих Спартакіад народів СРСР, чемпіонатів України, Білорусі, Росії, а також минулого і сучасного проведення всесвітніх Універсіад, чемпіонати Європи, чемпіонатів Мира і Олімпійських ігор.

Критерієм існуючих різниць між пловцями є показники зміни середньої швидкості плавання в різних діапазонах серед чоловіків і жінок. Таким чином, загальна різниця між формуванням навичок плавання серед чоловіків і жінок за результатами педагогічного дослідження за минулі і сучасні дані зміни середньої швидкості плавання на всіх дистанціях найпрестижніших змагань минулих років і в сучасних умовах спортивного і марафонського плавання зафіксовано на рівні – 0,18 м/с (чол., $x \pm m = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm m = 1,57 \pm 0,12$; $t = 8,82$, $p < 0,05$).

Ключові слова: призові медалі, пловці-чоловіки, пловці-жінки, престижні змагання, дистанції плавання, оцінка досягнень, гендерні відмінності.

Ganchar A., Chernyavsky O., Ganchar I. The general differences of reliable motor swimming skills in assessing the achievements of men and women in prestigious competitions. The aim of the study is to find out the indicators of swimming skills formation among young people of different ages and genders for results at different distances of sports and marathon swimming on the facts of receiving awards by domestic and foreign swimmers - prize-winners at the current stage of development of prestigious sports swimming competitions.

Results. The article discusses generalized facts of participation of domestic and foreign swimmers in modern prestigious competitions, starting with the championships of Ukraine, Belarus, Russia and past Spartakiads of the peoples of the USSR, as well as past and modern world events Universidad, European, World and Olympic Championships.

The criterion for the differences between swimmers are the indicators of changing the average speed of swimming in different ranges among men and women. Thus, the general difference between the formation of swimming skills among men and women according to the results of the pedagogical study according to past and modern data of average speed of swimming at all distances of the most prestigious competitions in past years and in modern conditions of sports and marathon swimming is over – 0.18 m/s (male, $x \pm m = 1.75 \pm 0.17$; female, $x \pm m = 1.57 \pm 0.12$ $t = 8.82$, $p < 0.05$). Therefore, the objective criterion for the differentiation of swimmers of different sex is considered to be the dynamics of the average speed of swimming in different ranges between men and women. It carefully reflects the certain levels of swimming skills among the best domestic and foreign swimmers, which should be known to specialists at the current stage of development of sports and marathon swimming. Formation of motor skills of swimming of young people of all ages and sex is always under the common view of experts in physical education and sports.

Key words: prize medals, men swimmers, female swimmers, prestigious competitions, distance sailing, achievements evaluation, gender differences.

Постановка проблеми. Формування рухових навичок плавання молоді різного віку та статі завжди знаходиться під спільним зором фахівців з фізичного виховання і спорту. В цьому актуальному педагогічному дослідженні розглядаються узагальнені факти участі вітчизняних плавців на престижних змаганнях, починаючи з минулої Спартакіади народів СРСР, сучасного проведення чемпіонатів України, Білорусі, Росії, а також на минулих та сучасних всесвітніх Універсіадах, чемпіонатах Європи, чемпіонатах Світу та Олімпійських іграх. Вони ретельно відображають кращі досягнення формування рухових навичок плавання серед контингенту плавців, що професійно займаються та надійно і всебічно представляють свої показники на відповідних змаганнях, які характеризують певний сучасний рівень підготовленості учасників цих сучасних престижних змагань [1-10]. Тому об'єктивним критерієм відмінності плавців різної статі вважаються показники динаміки середньої швидкості плавання у різному діапазоні серед чоловіків і жінок. Вона ретельно відображає певні рівні сформованості навичок плавання серед кращих вітчизняних і зарубіжних спортсменів-плавців, що слід знати фахівцям на сучасному етапі розвитку спортивного і марафонського плавання [11-16].

Результати. Теоретичний аналіз та узагальнення практичного досвіду показує абсолютні результати узагальненої відмінності на різних дистанціях, що характерні для плавців-призерів чоловіків і жінок на діючій суспільній арені проведення минулої Спартакіади народів СРСР (СНС) та сучасного проведення чемпіонатів України, Білорусі, Росії, а також на всесвітніх Універсіадах, чемпіонатах Європи, чемпіонатах Світу та Олімпійських іграх (табл. 1). Отримані дані свідчать, що найбільші показники відмінності середньої швидкості були у плаванні вільним стилем на спринтерських відстанях на 50-100-200 м – 0,24 м/с, а потім за рахунок зменшення цього параметра у плаванні батерфляєм – 0,21 м/с та в естафетному плаванні на рівні – 0,21 м/с, а потім на спині – 0,19 м/с, брасом – 0,18 м/с, комплексному плаванні на рівні – 0,16 м/с, на середніх та стаєрських відстанях плавання вільним стилем, контрастність показників була на рівні – 0,13 м/с, хоча в марафонському плаванні ці відмінності були мінімальними, тільки понад – 0,09 м/с.

Загальна різниця відмінності результатів жінок від чоловіків виявилася на рівні понад – 0,18 м/с, а різниця максимуму та мінімуму, відповідно – 0,24 м/с та – 0,09 м/с складає понад – 0,15 м/с, що характеризує вплив способів плавання на динаміку показників. Отже, загальна різниця середньої швидкості плавання у чоловіків від жінок на всіх відстанях подолання певних відстаней різними способами плавання було зафіксовано на рівні – 0,18 м/с, який може означати стан певного рівня статевої відмінності в результатах плавців на сучасному етапі розвитку вітчизняного та зарубіжного плавання (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнена відмінність показників сформованості навичок плавання різними способами у чоловіків і жінок на престижних змаганнях (від минулого до сучасного)

Дистанція (м)	Середня швидкість плавання, дистанція, час, м/с, чоловіки - жінки СНС -Укр. -Біл. -Рос. -Ун. -Євр. -Світ. -Олімп.	Середня швидкість плавання чол./жін., м/с	Відмінність способу плавання чол./жін., м/с	Загальна відмінність плавців, чол./жін., м/с
50 м в/стиль	0,31-0,24--0,21--0,32 -0,26-0,26-0,25-0,25	2,10:8=0,26	0,24	0,18 t= 8,82, p<0,05
100 м в/стиль	0,25-0,20--0,19--0,26 -0,35-0,21-0,22-0,21	1,89:8=0,24		
200 м в/стиль	0,20-0,19--0,20--0,19--0,39-0,17-0,19-0,18	1,71:8=0,21		
400 м в/стиль	0,18-0,17--0,13--0,18--0,13-0,15-0,15-0,15	1,24:8=0,16	0,13	
1500/800 м в/стиль	0,06-0,08-----0,10	0,24:3=0,08		
800 м в/стиль	-----0,11--0,11--0,12-0,12-0,13--0,12	0,71:6=0,12		
1500 м в/стиль	-----0,12--0,14--0,14-0,11-0,32-0,14	0,97:6=0,16	0,19	
50 м на спині	-----0,25-0,22-0,23-0,23-0,23-0,22	1,38:6=0,23		
100 м на спині	0,20-0,15--0,28-0,19 -0,20-0,19-0,20-0,19	1,60:8=0,20		
200 м на спині	0,15-0,10--0,23-0,14 -0,09-0,15-0,18-0,16	1,20:8=0,15	0,18	
50 м брас	-----0,22-0,19-0,22 -0,22-0,20-----	1,05:5=0,21		
100 м брас	0,18-0,16--0,19-0,16 -0,17-0,19-0,17-0,18	1,40:8=0,18		
200 м брас	0,14-0,15--0,19-0,14 -0,23-0,16-0,15-0,15	1,31:8=0,16	0,21	
50 м батерфляй	-----0,24-0,25-0,23 -0,22-0,22-----	1,17:5=0,23		
100 м батерфляй	0,26-0,26--0,27-0,25 -0,22-0,20-0,22-0,20	1,88:8=0,24		
200 м батерфляй	0,12-0,21--0,20-0,20 -0,16-0,17-0,17-0,16	1,39:8=0,17	0,16	
200 м комплексне	0,18-0,15--0,17-0,16 -0,17-0,17-0,17-0,17	1,34:8 =0,17		
400 м комплексне	0,16-0,20--0,13-0,14 -0,14-0,14-0,15-0,11	1,17:8=0,15		
естафета 4x100 м в/с	0,35-0,25--0,14-0,27 -0,22-0,22-0,23-0,22	1,90:8=0,24	0,21	
естафета 4x100 м ком.	0,22-0,25--0,22-0,21 -0,21-0,20-0,20-0,20	1,71:8=0,21		
естафета 4x200 м в/с	0,09-0,25--0,15-0,19 -0,18-0,18-0,18-0,18	1,40:8=0,18		
5000 м в/стиль	-----0,10-0,10-	0,20:2=0,10	0,09	
10000 м в/стиль	-----0,06-0,12-0,08	0,26:3=0,09		
25000 м в/стиль	-----0,09-0,09-	0,18:2=0,09		
Примітки: враховані загальні показники відмінності за останні роки у кожному аспекті дослідження				
Відмінність середньої швидкості плавання: чол., $x \pm m = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm m = 1,57 \pm 0,12$; t= 8,82, p<0,05				

Контраст відмінності найбільш високого показника максимальний – 0,24 м/с з найменш низьким рівнем, тобто мінімальним – 0,09 м/с становить – 0,15 м/с, що може служити об'єктивним критерієм відмінності досягнень з плавання у чоловіків від жінок в залежності від способу та відстанях спортивного плавання.

На відстанях 50 м узагальнену різницю зумовлює середня швидкість плавання у чоловіків від жінок, що була найбільшою на рівні – 0,23 м/с. Далі в напрямку зменшення відмінності були результати з плавання на відстані 100 м різними способами на рівні – 0,21 м/с та естафетного плавання вільним стилем і в комбінованій естафеті – 0,21 м/с.

Нижчі рівні відмінності результатів серед чоловіків і жінок мають подолання дистанцій 200 м різними способами – 0,17 м/с, а також на 400 м вільним стилем та комплексного плавання – 0,16 м/с (табл. 2).

Таблиця 2

Узагальнено відмінність досягнень сформованості навичок плавання на різних відстанях у чоловіків і жінок на престижних змаганнях (від минулого до сучасного)

Дистанція (м)	Середня швидкість, дистанція (час, м/с) чоловіки - жінки СНС -Укр. -Біл. -Рос. -Ун. -Євр. -Світ. -Олімп.	Відмінність середньої швидкості плавання	Відмінність способів плавання чол./жін., м/с	Загальна відмінність плавців чол./жін., м/с
50 м в/стиль	0,31-0,24--0,21--0,32 -0,26-0,26-0,25-0,25	2,10:8=0,26	0,23	0,18 t= 8,82, p<0,05
50 м батерфляй	-----0,24-0,25-0,23 -0,22-0,22-----	1,17:5=0,23		
50 м на спині	-----0,25-0,22-0,23-0,23-0,23-0,22	1,38:6=0,23		
50 м брас	-----0,22-0,19-0,22 -0,22-0,20-----	1,05:5=0,21	0,22	
100 м в/стиль	0,25-0,20--0,19--0,26 -0,35-0,21-0,22-0,21	1,89:8=0,24		
100 м батерфляй	0,26-0,26--0,27-0,25 -0,22-0,20-0,22-0,20	1,88:8=0,24		
100 м на спині	0,20-0,15- 0,28-0,19 -0,20-0,19-0,20-0,19	1,60:8=0,20	0,18	
100 м брас	0,18-0,16-0,19-0,16 -0,17-0,19-0,17-0,18	1,40:8=0,18		

200 м в/стиль	0,20-0,19-0,20-0,19-0,39-0,17-0,19-0,18	1,71:8=0,21	0,17
200 м батерфляй	0,12-0,21-0,20-0,20 -0,16-0,17-0,17-0,16	1,39:8=0,17	
200 м на спині	0,15-0,10-0,23-0,14 -0,09-0,15-0,18-0,16	1,20:8=0,15	
200 м брас	0,15-0,10-0,23-0,14 -0,09-0,15-0,18-0,16	1,20:8=0,15	
200 м комплексне	0,18-0,15-0,17-0,16 -0,17-0,17-0,17-0,17	1,34:8 =0,17	0,16
400 м в/стиль	0,18-0,17-0,13-0,18 -0,13-0,15-0,15-0,15	1,24:8=0,16	
400 м комплексне	0,16-0,20-0,13-0,14 -0,14-0,14-0,15-0,11	1,17:8=0,15	0,12
1500-800 м в/стиль	0,06-0,08-----0,10	0,24:3=0,08	
800 м в/стиль	-----0,11-0,11-0,12-0,12-0,13-0,12-	0,71:6=0,12	0,21
1500 м в/стиль	-----0,12-0,14-0,14-0,11-0,32-0,14-	0,97:6=0,16	
естафета 4x100 м в/ст.	0,35-0,25-0,14-0,27 -0,22-0,22-0,23-0,22	1,90:8=0,24	0,09
естафета 4x100 м комб.	0,22-0,25-0,22-0,21 -0,21-0,20-0,20-0,20	1,71:8=0,21	
естафета 4x200 м в/ст.	0,09-0,25-0,15-0,19 -0,18-0,18-0,18-0,18	1,40:8=0,18	
5000 м в/стиль	-----0,10-0,10-----	0,20:2=0,10	0,09
10000 м в/стиль	-----0,06-0,12-0,08	0,26:3=0,09	
25000 м в/стиль	-----0,09-0,09-----	0,18:2=0,09	
Відмінність середньої швидкості плавання: чол., $x \pm m = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm m = 1,57 \pm 0,12$; $t = 8,82$, $p < 0,05$			

Найменша різниця параметрів середньої швидкості, що розглядається, характерно висвітлено на середніх і великих відстанях плавання вільним стилем на 800-1500 м – 0,12 м/с, в марафонському плаванні на 5000-10000-25000 м на рівні – 0,09 м/с.

Максимальна різниця – 0,23 м/с від мінімальної – 0,09 м/с складає до – 0,14 м/с, що може слугувати об'єктивним критерієм відмінності результатів у сформованості навичок плавання серед чоловіків та жінок по всій довжині відстані до відповідного стану їх готовності, що спостерігається. Далі за ступенем зростання відмінності ідуть показники подолання на відстані 400 м на рівні – 0,16 м/с, на 200 м – 0,17 м/с, в естафетному плаванні вільним стилем і в комбінованій естафеті – 0,21 м/с, а також на відстанях 100 м – 0,21 м/с.

Найбільшу відмінність зафіксовано при подоланні відстані на 50 м різними способами плавання, понад – 0,23 м/с. Отже, загальна відмінність сформованості навичок плавання серед чоловіків та жінок за результатами проведеного педагогічного дослідження за минулими та сучасними даними показників середньої швидкості плавання на самих престижних змаганнях у минулі роки та в сучасних умовах розвитку спортивного та марафонського плавання складає понад – 0,18 м/с (чол., $x \pm m = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm m = 1,57 \pm 0,12$; $t = 8,82$, $p < 0,05$).

Це може свідчити про різні можливості рівня сформованості навичок плавання серед елітних плавців різних країн на існуючих етапах розвитку спортивного та марафонського плавання.

Отримані результати дозволяють зробити наступні сучасні висновки:

1. Формування рухливих навичок плавання, що відбувається при навчанні молоді плаванню в різних ланках освітнього простору, як навчальної, спортивної та педагогічної дисципліни, дуже важливо доповнити фрагментами сучасної інформації щодо рівня динаміки існуючої на практиці статевої або гендерної відмінності результатів чоловіків від жінок за показниками узагальненого маркера рівня середньої швидкості плавання понад – 0,18 м/с, (чол., $x \pm m = 1,75 \pm 0,17$; жін., $x \pm m = 1,57 \pm 0,12$; $t = 8,82$, $p < 0,05$). Цей важливий показник належне забезпечує та супроводжує надійність виступів найсильніших плавців на престижних змаганнях, таких як минуло проведені Спартакіади народів СРСР, сучасні літні чемпіонати України, республік СНД, сучасні всесвітні Універсиади, чемпіонати Європи, чемпіонати Світу та Олімпійські ігри.

2. Встановлені дані значно розширюють професійні можливості використання позитивного впливу застосування навчально-виховного процесу фізичного виховання і спорту під час вивчення молоддю плавання у різних закладах освіти як навчальної, спортивної та педагогічної дисципліни для подальшого засвоєння курсу спортивно-педагогічного вдосконалення на багаторічних етапах тренування. Вони зможуть бути мотивуючим чинником для них при навчанні та вдосконаленні досягнень, ступенем сформованості прикладних та професійних навичок плавання. Це необхідно враховувати для належній та надійній підготовці фахівців з фізичного виховання та спорту в багатьох педагогічних університетах України та країн СНД і за кордоном на сучасному етапі розвитку фізичного виховання і спорту.

3. Спеціалісти з фізичної культури і спорту під час проведення професійної діяльності повинні мати достатній обсяг об'єктивної інформації про реальну участь плавців різної статі, віку та надійної готовності виконавців для участі в багатьох престижних конкурсах на престижних змаганнях. Вона може бути інформативним джерелом та маркером для урахування рівня відмінності результатів минулих змагань зі спортивного плавання як один з найбільш вагомих «медалей емких» олімпійського виду спорту, що відображає найбільш високий рівень сформованості навичок плавання на відповідному контингенті дослідження - від новачка до професіонала та від позитивного минулого до успішного сучасного.

Література

1. 1. Ганчар О. І. Теорія і практика надійного формування навичок плавання серед молоді різної статі в процесі навчання та вдосконалення: монографія. Одеса: ТОВ «Сімекс-Прінт», 2018. 320 с.

2. 2. Ганчар А., Ганчар І. Мониторинг результатів досягнень виступлення сильнейших команд пловців-призерів на XXVI-XXX Олімпійських іграх с 1996-2012 г. (III етап): Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2013. № 1(21). С. 327-333.

3. 3. Ганчар А. И. Рейтинги командных достижений пловцов-студентов на всемирных Универсиадах с 1993-2013 гг. (II этап) // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури». Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. Випуск 9(50). С. 48-55.
4. 4. Ганчар А. И. Оценивание результатов выступления сильнейших команд-пловцов на чемпионатах Европы по водным видам спорта с 1993 по 2014 гг. (III этап) // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фіз. культури». Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. Випуск 3 (58). С.34-44.
5. 5. Ганчар А. И. Обобщенная оценка достижений команд пловцов по программе I-X Спартакиад народов СССР (1956-1991 гг.) // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури». Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. Випуск 5 (60). С. 16-21.
6. 6. Ганчар А. И. Оценивание динамики показателей выступления сильнейших команд-пловцов на чемпионатах Мира по водным видам спорта с 1994 по 2013 гг. (II этап) // Наука і освіта: Психологія і педагогіка: науково-практичний журнал ПНПУ імені К. Д. Ушинського. 2015. Випуск 4 (СХХХІІІ). С. 49-56.
7. 7. Ганчар А. И. Состояние гендерных отличий результатов выступления сильнейших пловцов на Всемирной Универсиаде в Кванджу-2015 // Вісник ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка. Вип. 129. Т. IV. ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка., 2015. С. 43-47.
8. 8. Ганчар А. И. Параметры гендерных отличий уровней формирования навыков плавания у сильнейших команд пловцов на XVII Чемпионате Мира по водным видам спорта в Будапеште-2017 // Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 35. С. 232-239.
9. 9. Ганчар А. И., Ганчар И. Л. Состояние гендерных отличий результатов формирования навыков плавания среди сильнейших команд-пловцов на XXIX Всемирной Универсиаде в Тайбэе-2017 // Вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Випуск 147. Том 2. Чернігів, 2017. С. 174-179.
10. 10. Ганчар И. Л. Плавание: теория и методика преподавания спортивно-педагогического совершенствования : часть III: учеб. пособие для студентов вузов по спец. «Физическое воспитание и спорт». Одесса: Друк, 2007. 816 с.
11. 11. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика. К.: Олімпійська література, 2009. 280 с.
12. 12. Курамшин Ю. Ф. Акмеология спортивных достижений: теоретические и прикладные аспекты: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04; С-Пб., ГАФК им. П. Ф. Лесгафта. С-Пб., 2002. 80 с.
13. 13. Платонов В. Н. Плавание: учебник / Платонов В. Н. Абсалямов Т. М., Булатова М. М., Булгакова Н. Ж. К.: Олимпийская литература, 2000. 495 с.,
14. 14. Платонов В. Н. Олимпийский спорт: информация, статистика / под общей ред. В.Н. Платонова. Т. III. К.: Олимпийская литература, 2004. С. 312-351.
15. 15. <http://ru.wikipedia.org>
16. 16. <http://www.swimrankings.net>

References

1. Ganchar O. I. (2018). Teoriya i praktika nadijnogo formuvannya navichok plavannya sered molodi riznoyi stati v procesi navchannya ta vdoskonalennya: monografiya. Odesa: TOV «Simeks-Print», 320 s.[in Ukrainian].
2. Ganchar A., Ganchar I. (2013) Monitoring rezultatov dostizhenij vystupleniya silnejshih komand plovcov-prizerov na XXVI-XXX Olimpijskih igrah s 1996-2012 gg. (III etap): Fizichne viovannya, sport i kultura zdorov'ya u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. pr. Shidnoyevrop. nac. un-tu im. Lesi Ukrayinki / uklad. A. V. Cos, S. P. Kozibrockij. Luck: Shidnoyevrop. nac. un-tu im. Lesi Ukrayinki. № 1(21). S. 327-333 [in Ukrainian].
3. Ganchar A. I. Rejtingi komandnyh dostizhenij plovcov-studentov na vsemirnyh Universiadah s 1993-2013 gg. (II etap). (2014) // Naukovij chasopis NPU imeni M. P. Dragomanova. Seriya № 15. «Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi. Kiyiv: NPU imeni M. P. Dragomanova. Vipusk 9(50). S. 48-55[in Ukrainian].
4. Ganchar A. I. Ocenivanie rezultatov vystupleniya silnejshih komand-plovcov na chempionatah Evropy po vodnym vidam sporta s 1993 po 2014 gg. (III etap) (2015). // Naukovij chasopis NPU im. M.P. Dragomanova. Seriya № 15. «Naukovo-pedagogichni problemi fiz. kulturi. Kiyiv: NPU im. M. P. Dragomanova, Vipusk 3 (58). S.34-44 [in Ukrainian].
5. Ganchar A. I. Obobshennaya ocenka dostizhenij komand plovcov po programme I-X Spartakiad narodov SSSR (1956-1991 gg.) // Naukovij chasopis NPU imeni M. P. Dragomanova. Seriya № 15. «Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi. Kiyiv: NPU imeni M. P. Dragomanova, 2015. Vipusk 5 (60). S.16-21[in Ukrainian].
6. Ganchar A. I. Ocenivanie dinamiki pokazatelej vystupleniya silnejshih komand-plovcov na chempionatah Mira po vodnym vidam sporta s 1994 po 2013 gg. (II etap) // Nauka i osvita: Psihologiya i pedagogika: naukovo-praktichnij zhurnal PNPU imeni K. D. Ushinskogo. 2015. Vipusk 4 (СХХХІІІ). S. 49-56 [in Ukrainian].
7. Ganchar A. I. Sostoyanie gendernykh otlichij rezultatov vystupleniya silnejshih plovcov na Vsemirnoj Universiade v Kvandzhu-2015 // Visnik ChNPU imeni T. G. Shevchenka. Vip. 129. T. IV. ChNPU imeni T. G. Shevchenka., 2015. S. 43-47 [in Ukrainian].
8. Ganchar A. I. Parametry gendernykh otlichij urovnej formirovaniya navykov plavaniya u silnejshih komand plovcov na XVII Chempionate Mira po vodnym vidam sporta v Budapeshte-2017 // Pedagogichnij almanah: zbirnik naukovih prac / redkol. V. V. Kuzmenko (golova) ta in. Herson: KVNZ «Hersonska akademiya neperervnoyi osviti», 2017. Vipusk 35. S. 232-239 [in Ukrainian].
9. Ganchar A. I., Ganchar I. L. Sostoyanie gendernykh otlichij rezultatov formirovaniya navykov plavannya sredi silnejshih komand-plovcov na HHIH Vsemirnoj Universiade v Tajbee-2017 // Visnik Chernigivskogo nac. ped. un-tu imeni T. G. Shevchenka.

Vipusk 147. Tom 2. Chernigiv, 2017. S. 174-179 [in Ukrainian].

10. Ganchar I. L. Plavanie: teoriya i metodika prepodavaniya sportivno-pedagogicheskogo sovershenstvovaniya : chast III: ucheb. posobie dlya studentov vuzov po spec. «Fizicheskoe vospitanie i sport». Odessa: Druk, 2007. 816 s [in Ukrainian].

11. Dutchak M. V. Sport dlya vsih v Ukrayini: teoriya ta praktika. K.: Olimpijska literatura, 2009. 280 s [in Ukrainian].

12. Kuramshin Yu. F. Akmeologiya sportivnyh dostizhenij: teoreticheskie i prikladnye aspekty: avtoref. dis. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04; S-Pb., GAFK im. P. F. Lesgaffa. S-Pb., 2002. 80 s [in Russian]

13. Platonov V. N. Plavanie: uchebник / Platonov V. N. Absalyamov T. M., Bulatova M. M., Bulgakova N. Zh. K.: Olimpijskaya literatura, 2000. 495 s [in Ukrainian].

14. Platonov V. N. Olimpijskij sport: informaciya, statistika / pod obshej red. V.N. Platonova. T. III. K.: Olimpijskaya literatura, 2004. S. 312-351 [in Ukrainian].

15. <http://ru.wikipedia.org>

16. <http://www.swimrankings.net>

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2019.12(120)19.09

УДК [378:613-047.22]:796.011.3 (043.5)

Демченко І. І.

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри спеціальної освіти,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Максимчук Б. А.

доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи,

соціальної педагогіки та фізичної культури,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Тарасенко Г. С.

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри екології, природничих та математичних наук,

Вінницька академія неперервної освіти

Браніцька Т. Р.

доктор педагогічних наук, завідувач кафедри

психолого-педагогічної освіти та соціальних наук,

Вінницька академія неперервної освіти

Вербин Н. Б.

кандидат педагогічних наук, начальник кафедри теорії, методики та організації фізичної підготовки і

спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій,

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського

Кушнір Л. О.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри

хіміко-фармацевтичних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Рівненська медична академія»

Доценко О. М.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання, Дніпропетровського національного

університету залізничного

транспорту імені академіка В.Лазаряна

Максимчук І. А.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри

фізичного виховання, спорту та здоров'я людини,

Маріупольський державний університет

УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДОРОВ'ЯОРІЄНТОВАНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Існує передовсім проблема валеологічного виховання вчителя, а не учня, тим більше, що в школі навіть учитель молодших класів стикається вже із досить сформованою гігієнічно й валеологічно особистістю (як відомо, людина до трирічного віку засвоює біля 50 % основного життєвого досвіду). Тобто, насправді, проблема впливу вищої школи на валеологічну інтенцію майбутнього вчителя зводиться до прогнозування й на кожному навчальному етапі вимірювання ефективності такого впливу.

«Рух – це життя». Така поведінкова й світоглядна максима визнавалася в усі періоди існування людства, тому зрозуміло, що втілення валеологічного компоненту в рамках середньої школи, а тим більше підготовки педагогічних фахівців на уроках фізичного виховання неможливе без практичного втілення цього аспекту. Його імплементація, на жаль, спадає в процесі здобуття середньої освіти від молодших до старших класів: якщо школярі молодшого віку іманентно налаштовані на рухову активність, то підлітки та молодь більш пасивно ставляться до цього. З іншого